

blik vi havde faaet en Liste over de Mennesker, der paa illoyal Maade forsøgte at genere vore private Erhverv, vilde meget Ondsind være bortfaldet.

Jeg vil altsaa tillade mig dels at spørge om, hvad Tjenestemændene selv har saet til det forelagte Lovforslag, og dels at henstille, at vi faar en Opgørelse over de Tilfælde, hvor der fra Tjenestemændenes Side er udvist illoyal Adfærd. De eneste Tjenestemænd, som i Lovforslaget faar en særlig Omtale, er Dommerne, men da disses Vilkaar bliver uforandret, er der ingen speciel Grund til at komme ind paa en Omtale heraf.

Jeg har nu omtalt Opfattelsen af Tjenestemændene som Tjenestemænd og som Borgere i vort Samfund. Jeg skal derefter gaa over til at tale om Lovforslagets Bestemmelser om Bierhverv. Bierhverv har jo ogsaa faaet det meget uheldige Navn „Ben“, og dette beror vel paa, at første Gang Loven om Tjenestemænds Bierhverv var til Behandling, havde man samtidig optaget til Undersøgelse Rigsdagens Forhold til dette Problem, og derfra havde man Folketingsmand Jens Busks uheldige Udtryk, at „vore egne Hunde skulde gnave vore egne Ben“. Og medens man overfor Rigsdagsmænd naturligvis kan tillade sig meget, tror jeg, at overfor vore Tjenestemænd er denne Tale om „Ben“ i højeste Grad af det onde, thi Bierhvervet er jo ikke nogen Fornøjelse for dem, det er en Kamp for dem, enten for at øge deres Indtægter, saaledes at de kan skaffe deres Familie bedre Levevilkaar end dem, de selv har haft, eller sørge for en bedre Uddannelse for deres Børn. En saadan hæderlig Bestræbelse bør man dog paa ingen Maade fra vor Side være med til at forhindre dem i at gennemføre.

Der er med Hensyn til hele dette Lovforslags Tendens endnu et Forhold, som vi ikke kan lade ude af Betragtning. Det er dette, at i mange Tilfælde er Bierhvervet et stort Plus for hele Tjenestemandens Funktion som Tjenestemand. Der er en betydelig Række af Stillinger, hvor netop det Bierhverv, som Tjenestemanden har, i allerhøjeste Grad fremmer Udførelsen af det Arbejde, han har som Tjenestemand. Det er vel ogsaa ud fra disse Betragtninger, at den højtærede Statsminister har udelukket Læger og Lærere fra at falde ind under det her foreliggende Lovforslag, som det, som sagt, er mig en stor Glæde, at saavel Venstre som Socialdemokraterne har vendt sig imod. Der er et ganske mærkværdigt Forhold, der har

gjort sig gældende netop med Hensyn til Lægerne. De medicinske Professorer, som jo ogsaa er Tjenestemænd, skal altsaa have Ret til at beholde deres Bierhverv. Disse Bierhverv er dog af en særlig Beskaffenhed. Dels konkurrerer de ligesom andre Erhverv med os næringsdrivende, betalende Skatteborgere, og dels opretter disse medicinske Professorer Klinikker, og disse Klinikker er jo ganske ligefrem en Slags Konkurrenceanstalter til de Hospitaler, som de som Tjenestemænd betjener. Jeg er sikker paa, at mange af dem, som paa andre Felter vender sig imod Tjenestemændenes Bierhverv, meget vilde betakke sig for, at disse Lovregler kom til at gælde for de medicinske Professorer, saa at de ikke kunde komme til at drage den store Nytte af disses Kundskaber. Derfor er der en Vaklen; men der kan kun være to reelle Standpunkter overfor Tjenestemændene: enten at betragte dem som en Slags Heloter, der har deres Tjeneste at passe og ikke andet, eller at sige, at naar de udfører deres Arbejde til fuldkommen Tilfredshed, saa har Staten ikke noget at gøre med at kontrollere deres Fritid.

Bierhvervene falder i det foreliggende Lovforslag i tre Grupper. I Stykke 2 omtales Forholdet som Medlem af en Bestyrelse eller et Repræsentantskab for et Selskab af erhvervmæssig Karakter, men herfra gøres nogle selvfølgelige Undtagelser. Men da disse selvfølgelige Undtagelser er nævnt, maa jeg finde det nødvendigt at tilføje til dette Stykke: samt lønnede Tillidshverv indenfor Tjenestemændenes egne Foreninger og Organisationer. Og jeg mener, at efter den højtærede Statsministers Forelæggelsestale vil der ingen Vanskelighed blive ved at faa dette indført i denne Lov, som vi jo alle haaber aldrig skal blive gennemført. I Stykke 5 omtales Forretnings- eller Næringsvirksomhed og i Stykke 6 andre Erhverv. Bestemmelserne om de i Stykke 6 omtalte Erhverv falder nogenlunde sammen med de nugældende Bestemmelser, og derfor skal jeg kun holde mig til de to andre Grupper.

Hvad nu de i Stykke 2 og videre i Stykke 3 omtalte Erhverv angaar, mener vi, i Tilslutning til vor Stilling under Behandlingen af Loven om Udenrigsministeriet, at der ogsaa udenfor Udenrigsministeriets Tjenestemænds Rækker findes en Række højere Tjenestemandsposter, hvor Tilliden til Indehavernes Virksomhed som Tjenestemænd vilde blive svækket, hvis de indtraadte som Bestyrelsesmedlemmer eller Repræsentanter i forskellige Selskaber. Der-